

Taking up leadership

Leiderschapsprogramma voor ondersteunend personeel
van academische organisaties

Maart 2016

www.nvsc.nl

Ervaringen

"De cursus 'Taking up leadership' heeft mij bewust gemaakt van de onbewuste bagage die iedereen meeneemt in het dagelijks werk. Leiderschap nemen betekent dat je je ervan bewust bent dat onbewuste processen hinderlijk én helpend kunnen zijn in een organisatie." Christa Hooijer, directeur, Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM).

"Op praktijkgerichte wijze heb ik geleerd welke (leidinggevende) rol ik in verschillende situaties kan aannemen om daadwerkelijk helpend te zijn voor mijn organisatie. In een prettig klimaat werd ik uitgedaagd bewuster te zijn van mijn omgeving en mezelf en hoe ik dat om kan zetten in de praktijk. Een effectieve cursus waar ik blijvend profijt van heb." Svend van de Velde, programmamanager, Universiteit Utrecht (UU).

"Deze cursus heeft me inzicht gegeven in de rol die ik inneem in (werk)relaties en hoe ik daarin bewuster kan sturen. Ik ben een aantal keer flink met mezelf geconfronteerd en heb daar nu nog steeds profijt van." Femke Bokma, opleidingscoördinator bèta-gamma/beleidsmedewerker, Universiteit van Amsterdam (UVA).

"De cursus heeft nieuw inzicht gegeven in hoe ik mijn rol in verschillende groepen vormgeef en beleef en hoe dat anders kan. Dit maakt samenwerkingen zoals binnen een EU-netwerk en in de faculteit gemakkelijker en effectiever. Het helpt vastgelopen interacties vlot te trekken en oneigenlijke frustraties te voorkomen" Dr. Herman Offerhaus, universitair hoofd docent, Universiteit Twente (UT).

"Met behulp van de cursus kreeg ik meer grip op het onderscheid tussen mezelf en mijn professionele rol. Hierdoor ervoer ik meer ruimte om beiden volledig in te kunnen zetten voor mijn organisatie." Bregje Swart, bedrijfsvoerder, FNWI- Instituut voor interdisciplinaire Studies (IIS).

Waarom deze cursus?

Voor iemand die effectief leiding wil geven is het essentieel om te begrijpen welke processen zich in de organisatie afspelen. In een academische organisatie, die continu verandert, is dat geen gemakkelijke opgave. Het is van belang een blijvende sensitiviteit te ontwikkelen voor bewuste maar ook onbewuste processen die zich in uzelf, rondom uw rol en binnen de organisatie afspelen. Door deze processen te onderzoeken, te analyseren en te duiden bent u beter in staat rollen aan te nemen die passen bij de specifieke situatie zodat u effectief kunt werken.

Voor wie?

Het programma is bedoeld voor ondersteunend personeel zoals studieadviseurs, coördinatoren, onderzoek & onderwijsmedewerkers, beleidsadviseurs en managers die:

- werkzaam zijn op een universiteit of andere academische instelling
- HBO+ denk- en werkniveau hebben
- geïnteresseerd zijn in de vraag waarom mensen zich zo gedragen als ze zich gedragen
- sensitiviteit willen ontwikkelen voor bewuste en onbewuste organisatieprocessen
- leiderschap willen nemen om de organisatie verder te helpen

Opbrengst deelnemer

Het programma levert de deelnemer het volgende op:

- effectiever vinden en opnemen van een rol in de dynamiek van de organisatie
- inzicht krijgen in persoonlijke, groeps- en organisatieprocessen
- ontwikkelen van het bewaken van grenzen
- vergroten van sturingskracht
- omgaan met lastige situaties

Opbrengst organisatie

De cursus levert een werknemer op die:

- bewust leiderschap op zich neemt
- zich committeert aan de primaire taak van de organisatie
- een antenne heeft voor dilemma's die om interventie vragen
- verantwoordelijkheid neemt voor het werkproces
- kan samenwerken
- duidelijk is in de communicatie
- aanspreekbaar is op zijn of haar rol

Leermethoden

Binnen de cursus wordt gewerkt met de volgende leermethoden:

- **exploratiethema:** exploratie van persoonlijke thema's die uw functioneren beïnvloeden.
- **organisatie rol consultatie:** consultatie van concrete leiderschap- of organisatiedilemma's rondom uw rol.
- **rol biografie:** exploratie van rollen uit het verleden die invloed hebben op uw huidige rol.
- **organisatie rol analyse:** analyse van interne beelden die uw leiderschap beïnvloeden.
- **hier en nu activiteit:** reflectie op onbewuste groepsprocessen.
- **organisatieobservatie:** onderzoek naar gedrag in organisaties door middel van observeren.
- **theorie:** uitwisseling van organisatie- en leiderschapstheorieën.
- **literatuur:** lezen van artikelen over organisatie- en leiderschapsissues van onder andere Manfred Kets de Vries, Susan Long, Burkard Sievers en Wilfred Bion.
- **thuis opdrachten:** uitvoeren van organisatieobservaties en schrijven van een reflectieverslag.

Programma

Het programma bestaat uit een intake, vier seminars van twee dagen en een coachingsgesprek.

Intake

Tijdens de intake van een uur worden de leerwensen van de deelnemer besproken en specifiekere informatie gegeven over de inhoud van de cursus.

Seminars

Seminar 1: In het eerste seminar ligt de nadruk op het onderzoeken van de invloed van uzelf als persoon op uw huidige werkrol. Aandacht wordt besteed aan:

- rollen die u in het verleden geïnternaliseerd hebt
- exploreren van een persoonlijk thema
- persoonlijke sabotage die verandering in de weg staat
- belangrijke persoonlijke gebeurtenissen die u gevormd hebben

Seminar 2: In het tweede seminar ligt de nadruk op de vraag welke rollen u in uw huidige werk onbewust op zich neemt en welke rollen effectiever zijn.

Aandacht wordt besteed aan:

- rationele en irrationele overtuigingen over uw rol en de organisatie
- organisatiefactoren die uw rol beïnvloeden
- roldilemma's waar u tegenaan loopt
- alternatieve manieren om uw rol op te pakken
- rationele en irrationele overtuigingen van anderen over uw rol

Seminar 3: In het derde seminar ligt de nadruk op de vraag welke organisatiedynamiek er voor zorgt dat u in bepaalde rollen terecht komt of uit uw rol wordt getrokken.

Aandacht wordt besteed aan:

- ervaren en analyseren van onbewuste groepsprocessen
- bewaken van de grenzen tussen uw rol en de organisatie
- experimenteren met het opnemen van rollen die helpend zijn voor de taak
- constructief managen van lastige situatie zonder te vluchten
- integreren van de cursuservaringen met de (organisatie)realiteit

Seminar 4: In het vierde seminar ligt de nadruk op de vraag waarom mensen in de organisatie zich zo gedragen als ze zich gedragen. Aandacht wordt besteed aan:

- observeren en analyseren van organisatieprocessen die u niet ziet maar wel voelt
- irrationeel gedrag van anderen
- taboes en afweermechanismen die verandering in de weg staan
- invloed van de *anti-task leader* op het werken aan de taak

Coaching

Na het programma hebben de deelnemers een coachingsgesprek van anderhalf uur om concrete leiderschaps- en organisatiedilemma's te exploreren en te analyseren.

Begeleiders

Niels van Steenbergen (programmaleider) werkt als organisatiepsycholoog en houdt zich bezig met leiderschaps- en organisatieontwikkeling. Hij heeft ruim vijftien jaar ervaring als opleider, executive coach en consultant. Hij heeft gewerkt met verschillende cliënten uit de academische wereld zoals NWO, KNAW, VSNU, UU, UVA, VU en de WUR. Zijn stijl is reflectief en analytisch en hij heeft een actief luisterende houding. Niels is als coach gecertificeerd bij de European Association for Supervision and Coaching en is registerpsycholoog NIP arbeid en organisatie.

Afhankelijk van de het aantal deelnemers wordt gewerkt met een of meer van de volgende consultants:

Astrid Ehteld heeft twintig jaar ervaring als procesbegeleider, consultant, trainer en coach. Astrid is sterk in het faciliteren van complexe veranderingsprocessen binnen taakgerichte groepen en in het begeleiden van professionals. Ze helpt mensen om vanuit verschillende invalshoeken naar zichzelf, hun rol en hun organisatie te kijken. Haar expertise heeft ze opgebouwd in de sectoren hoger onderwijs, zorg en welzijn. Thema's die haar inspireren zijn leiderschap, diversiteit, samenwerken en conflicten.

Siebelien Felix werkt ruim vijftien jaar als consultant, coach en trainer. Zij faciliteert cliënten bij het maken van keuzes bij complexe managementvraagstukken en ondersteunt hen op dusdanige wijze dat deze de te maken keuzes in al hun complexiteit als lichter kunnen ervaren. Zij heeft gewerkt met banken, scholen, zorginstellingen verzekeringsmaatschappijen en ministeries. Siebelien heeft een Masterdiploma Psychodynamic counseling van de Universiteit Utrecht. Zij is verbonden aan the University of the West of England (Bristol) waar zij onderzoek doet naar de impact van de invoering van de marktwerking op de belevingswereld van professionals in de Zorg in Nederland.

Joost Levy is onderwijskundige, GZ psycholoog en internationaal erkend opleider in Transactionele Analyse. Hij is eigenaar van p.r.o consult - coaching – academie. Vanuit p.r.o consult begeleidt hij professionals, teams en organisaties. Tevens geeft hij cursussen, waaronder een universitair Masterprogramma in het werken met organisatieprocessen die zich onder de oppervlakte afspelen. Zijn werkterrein bestaat uit organisaties in de profit en de non-profit. Als coach is hij speels, concreet, empathisch en direct. Hij gebruikt concepten uit verschillende gebieden van de organisatiepsychologie en organisatiekunde.

Praktische informatie

- Data** De bijeenkomsten zijn op 23 & 24 maart, 13 & 14 april, 18 & 19 mei 15 & 16 juni 2016. De cursusdagen duren van 9.00 tot 17.00 uur. De intake en de coaching worden op basis van individuele afspraken gepland. (De data voor de volgende Taking up leadership zijn 5 & 6 oktober, 2 & 3 november, 30 november & 1 december 2016, 11 & 12 januari 2017)
- Aantal deelnemers** Er kunnen minimaal vijf en maximaal twaalf mensen deelnemen
- Tijdsinvestering** De tijdsinvestering voor de deelnemer is tussen de 100-120 uur (4 ects)
- Certificaat** Bij het doorlopen van het gehele programma ontvangt de deelnemer een certificaat van deelname.
- Kosten** De kosten voor het programma zijn € 3.250,00 per deelnemer (inclusief koffie, thee, lunch, materiaalkosten en reader). Deelnemers die zich voor 1 februari 2016 inschrijven krijgen € 150,00 korting. Niels Van Steenbergen Consultancy is een CRBKO gecertificeerd opleidingsinstituut en zodoende vrijgesteld van btw.
- Locatie** Het programma vindt plaats op het Oorsprongpark 7 in de stad Utrecht
- Contact** Aarzel niet contact op te nemen voor vragen, extra informatie of voor het maken van een vrijblijvende afspraak.
Niels van Steenbergen | Schiermonnikoog 13 | 3524 AH | Utrecht | 0651803376 | Niels@nvsc.nl | www.nvsc.nl

